

KLASİK GÜZELLİK ANLAYIŞINI YENİDEN YORUMLAYAN SANATÇI

KEVIN FRANCIS GRAY

“DUYGULAR, SANAT YAPMANIN AYRILMAZ BİR PARÇASI”

Eserlerinde geleneksel heykel tekniklerini modern yaşamın psikolojik ve estetik boyutlarıyla harmanlayarak figüratif ve soyut arasındaki ilişkiyi sorgulayan İrlandalı heykeltıraş Kevin Francis Gray, Türkiye’deki ilk kişisel sergisini Pilevneli Gallery’de sunuyor.

Kevin Francis Gray, Dublin’deki Nati-onal College of Art and Design’da, Chicago’daki School of the Art Institute’te ve Londra’daki Goldsmiths University’de eğitim almış. Şu anda Londra ve İtalya’nın Pietrasanta kentinde yaşamını ve çalışmalarını sürdürüyor. Türkiye’deki ilk kişisel sergisini ise Pilevneli Galeri önderliğinde duyuruyor.

Heykelleri, klasik güzellik anlayışını çağdaş bir bakış açısıyla yeniden yorumlayan Gray; mermer, bronz, kil, ahşap ve metal gibi malzemelerle çalışarak figüratif formları soyut unsurlarla birleştiriyor. Özellikle yüz ifadelerini gizleyerek veya bozarak, izleyicide duygusal ve psikolojik bir etki yaratmayı amaçlıyor. Sanatçının kendi dünyasını baz alarak merak ettiklerimizi soruyoruz.

HELLO!: Sanat yolculuğunuz nasıl başlamıştı? Çocukken heykel alanında yol açacağınız ya da sanatla uğraşacağınız belli miydi?

Kevin Francis Gray: Sanata olan yolculuğum aslında lise yıllarında başladı. Bir öğretmenim, çalışmalarında benim fark edemediğim veya yaşım gereği göremediğim bir şeyler gördü ve bunlara büyük bir tutkuyla yaklaştı. Bana, bir sanatçının

tutkusu üzerine nasıl yaşayabileceğini ve çalışabileceğini gösterdi. Daha önce bunu hiç düşünmemiştim. Çocukken tek yapmak istediğim sanat olduğunu bile tam olarak bilmiyordum.

Açıkçası, sanat okuluna gidene kadar ne yaptığımı hakkında hiçbir fikrim yoktu. Ama oraya adım attığımda sanki tüm kapılar açıldı, üzerimdeki baskılar kalktı. Kendimi özgür hissettim, kendimi ifade edebilmenin ve gerçekten bir sanatçı olmayı denemenin (o her ne anlama geliyorsa) mümkün olabileceğini keşfettim.

HELLO!: Çağdaş heykelin önde gelen isimlerinden biri olarak kabul ediliyorsunuz. Malzeme seçiminde mermeri kullanmanızın duygusal bir nedeni var mı, yoksa teknik açıdan mı bu malzemeyi seçtiniz?

K. F. Gray: Günümüz heykel sanatının önde gelen isimlerinden biri olarak görülmek büyük bir takdir ifadesi. Ancak kendimi böyle tanımlamıyorum. Mermerle çalışmayı seçmemin nedeni, duygusal bir sebepten kaynaklanmıyordu. Her ne kadar mermer, enerji açısından çalışması son derece zor bir malzeme olsa da. Sadece fiziksel olarak değil, gün boyu üzerinde çalışırken taştan size geçen enerji açısından

da oldukça yorucu bir süreç. Çalışırken vücudunuzdan geçen titreşimler son derece yoğun ve uzun vadede insanı tüketebiliyor. Onu bilinçli olarak duygusal bir sebeple seçip seçmediğimi bilmiyorum ama mermerle çalışmak başlı başına çok duygusal bir deneyim ve malzemenin de içinde yoğun bir duygu barındırdığını hissediyorum.

HELLO!: Eserlerinizi üretirken duygusal dünyanızdan ne kadar etkilenirsiniz?

K. F. Gray: Bir sanatçı olarak, eserlerinizi yaratırken duygusal dünyanızdan etkilenmemek çok zor diye düşünüyorum. Rönesans döneminden çağdaş minimalizme kadar, duygunun her zaman sanat yapmanın ayrılmaz bir parçası olduğunu hissediyorum. Eserlerimi çok kişisel ve duygusal buluyorum; çünkü çok derin ve benim için çok özel olan konuları ele alıyor. Bu bana bir tatmin sağlıyor. Ancak aynı zamanda bir zorluk da var; çünkü bu duygular çok kökleşmiş ve yerleşmiş durumda. Bazen bu girdaptan çıkıp biraz netlik görmek de iyi olabilir. Sanatta aşırı duygu da kötü bir şey olabilir.

HELLO!: Mermer gibi sert bir malzemeye akışkan bir form katmak, aynı zamanda hayatın getirdiği zor durumlara karşısında esneme yeti de hatırlatıyor. Sizin ruhsal dünyanız yarattığınız akışkan mermer heykeller kadar esnek mi?

K. F. Gray: Sert bir malzemeye akışkan formlar ekleme fikrini gerçekten çok seviyorum ve bir bakıma, malzemenin doğasında var olan sertlik ve katılığına rağmen onu farklı şekillerde hareket ettirebilme fikrini çok hoş buluyorum. Bu, yaşamın zorlukları karşısında esnekliği hatırlatan bir şey gibi geliyor. Bu fikri gerçekten çok seviyorum! Daha önce bilinçli olarak hiç düşünmediğim bir şeydi ama gerçekten çok güzel bir fikir olduğumu düşünüyorum. Duygusal dünyamın ne kadar esnek olduğunu tam olarak bilmiyorum. Ama bu çok güzel bir soru; belki çok derin düşünmeyi gerektirir ya da belki bir analizle uzun bir sohbeti.

HELLO!: Türkiye’deki ilk kişisel serginizi eserlerinizden bir derleme oluşturuyor.

Yaratımlarınız arasından neye göre seçim yaptınız?

K. F. Gray: Evet, bu Türkiye’deki ilk solo sergim. Daha önce Türkiye’de çalışmalarımı sergilemişim ama bu kadar kapsamlı ve odaklanmış bir şekilde değildi. Bu sergi için eserleri seçme fikri çok dikkatli ve titizdi; çünkü pratiğimin çeşitliliğini gösteren bir seçki getirmek istedim. Pratiğim düzenli olmasa da değişiyor. Bu yüzden galeriyi, İstanbul’u ve Türkiye’yi çalıştığım alanların, kullandığım malzeme türlerinin ve ele aldığım konu başlıklarının gerçek bir kesitiyle tanıtmak istedim.

HELLO!: Aynı zamanda sergide Türkiye’ye yaptığınız ziyaretten ilhamla ürettiğiniz işiniz de bulunuyor. Biraz klasik bir soru olacak belki ama bu coğrafyayı nasıl buluyorsunuz?

K. F. Gray: Evet, İstanbul’a özel olarak ilham olarak oluşturduğum beş porselen heykelden oluşan ‘Fragile Heads’ serisi var. Buradaki son ziyaretimde, İznik çini araştırması yapmak amacıyla Sultanahmet Camii ve Topkapı Sarayı’nı gezdim. Konu üzerimde bir süre düşündükten sonra, gördüğüm bazı parçaları saygı duruşu olarak bir dizi eser üretmeye karar verdim. Çalışmalarımı İstanbul’a getirmek ve sadece o ülkede yapılmış bir eser olarak konumlandırmak bana biraz dar bir yaklaşım gibi geldi; özellikle de kültürel olarak bu kadar zengin ve dokulu bir ülkede. İznik çinilerinden ilham

“Lisedeki öğretmenim bana bir sanatçının tutkusu üzerine nasıl yaşayabileceğini ve çalışabileceğini gösterdi.”

alarak yaptığım beş porselen kafa, yeni bir ülke ve şehirde eserlerimi sergileme kararının bir tür cömertlik önerisi, nazik bir jesti ve saygıyı simgeliyordu. Bir iz bırakmam gerektiğini ve yıllardır sevdiğim, çok güzel bulduğum bir pratiğe, yani İznik çinsine gerçekten dürüst ve saygılı bir şekilde bir şeyler söyleyen bir jest yapmam gerektiğini hissettim.

HELLO!: ‘Family’ serisinde aile ilişkilerinde olan ikili duyguları ele alıyorsunuz. Kişisel olarak hepimiz çocukken ailemizden kopyaladığımız duygular ve davranışlar üzerine kimliğimizi inşa ediyoruz. Sizin bu duygu ve davranışlardan kurtulmak istedikleriniz oluyor mu? Aileden taşıdıklarınız sanatınızda ne kadar etkili oluyor?

K. F. Gray: Bu, çok güzel bir soru. Çok kişisel. Evet, bence ‘Family’ serisi, çok duygusal ve kişisel bir seri. Ama sadece bir evlat olmanın değil, aynı zamanda bir baba ve bir koca olmanın, bu rollerin içinde işlev görmekteki zorlukların ve güzelliklerin deneyimlerini de içeriyor. “Ailenden miras

aldıkların sanatını nasıl etkilersin” sorusuna gelince; ailenin etkisinden kaçmak imkansızdır, ister büyüdüğümüz ilk ailemiz olsun, isterse de genç bir aile kurarak oluşturduğumuz yeni ailemiz. Çünkü onlar hayatının çok önemli ve belirgin bir parçası. Ayrıca soru şunu da soruyor: Ailenden kaçmak istediğin duygular ya da davranışlar var mı? Bence bu soruya dürüstçe cevap veren herkes, muhtemelen “Evet” der. Birçok şeyden kaçmak gerçekten zor; ama aynı zamanda bazı şeylerle yüzleşmek de çok önemli.

HELLO!: Sanatınızı 360 derece eleştirirseniz, kariyerinizin ilk yıllarıyla şimdiki zaman arasında nasıl bir fark, ilerleme ya da değişkenlikten söz edebilirsiniz?

K. F. Gray: Hayatımın ilk yıllarında, gerçekten son derece özel olan bir özgürlük ve saf bir naiflik vardı. Ancak aynı zamanda içinde bir kuralıslık ve hamlık da barındırıyordu. Bu da o dönemi kontrolsüz ve kontrol edilemez hissettiriyordu. Sanırım hayatın yolculuğu ve özellikle çalışmalarım sayesinde, daha büyük zorlukların üstesinden gelebileceğim ve daha katmanlı, daha karışık şeylerle daha olumlu ve pragmatik bir şekilde başa çıkabileceğim bir denge buldum. Yıllar içinde, yaşlandıkça işlerimi geliştirirken, işin etrafındaki fikirle ilgili daha fazla özgüven kazandığımı hissediyorum.

RÖPORTAJ: BÜŞRA NAZLAN ÜREGÜL